Cena numeru 1 złoty

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 172 | Częstochowa, niedziela 9 września 1945 r. | Rok I.

Armia Krajowa podporządkowuje się Rządowi Jedności Narodowej

Deklaracja delegata Sił Zbrojnych Obszaru Centralnego A. K. o wyjściu z konspiracji

WARSZAWA (Polpress). — **Rozwój stosunków międzynarodowych między mocarstwami urządzającymi świat powojenny musiał w konsekwencji doprowadzić do likwidacji dyspozycyjnych ośrodków politycznych rządu polskiego w Londynie oraz przejęcia władzy przez utworzony w kraju Rząd Jedności Narodowej, który jest jedynym i faktycznym organem Narodu Polskiego.**

Podziemna Rada Jedności Narodowej uchwałą z dnia 1 lipca 1945 roku rozwiązała się, dając stronnictwom politycznym możność przejścia na drogę jawnej współpracy z Rządem Jedności Narodowej, rozkazem zaś z dnia 6 sierpnia 1945 r. delegat główny Sił Zbrojnych na Kraj zarządził likwidację prac i więzi organizacyjnych Delegatury, zostawiając wolną rękę w unormowaniu swego stosunku do obecnej rzeczywistości w Polsce każdemu poszczególnemu oficerowi i szeregowcowi.

Zarządzenie o rozwiązaniu konspiracyjnych oddziałów Delegatury słuszne jest ze względu na dobro państwa, które w chwili obecnej wymaga przede wszystkim ładu i spokoju wewnętrznego dla podołania ciężarom odbudowy zrujnowanego przez hitlerowskie bestialstwo kraju a w szczególności największego wysiłku urządzenia i przyswojenia Macierzy nowoodzyskanych ziem zachodnich. — Zarządzenie to jednak kryje w sobie zarodki dalszych fermentów, gdyż:

1 szereg ludzi, pozbawionych rozumnego kierownictwa, może pojść na lep zdecydowanie wrogich grup w stosunku do Demokratycznej Polski;

2) nielegalne zachowanie broni w terenie skłoni jednostki słabsze moralnie lub natury warcholskie, do tworzenia zwyczajnych band rabunkowych, względnie też umożliwi zasilenie bronią band faszystowskich, podszywających się pod firmę A. K., plamiąc w ten sposób bogaty dorobek pracy i walki konspiracyjnej wielu uczciwych ludzi z okupantem hitlerowskim. Bandy te stały się plagą okolicznej ludności, uprawiając pospolitą grabież i bratobójcze walki, potępiane przez całe uczciwe społeczeństwo. Stwierdzam, że podległe mi oddziały nie mają nic wspólnego z tą szkodliwą robotą i każdy Polak winien zdecydowanie przeciwstawiać się tej zbrodniczej akcji;

3) szereg ludzi uczciwych, lecz zdezorientowanych, może pchnąć w kierunku wyżywania się w ramach nowozakładanych konspiracyj, co w chwili obecnej powiększyłoby tylko istniejący ferment, nie przynosząc tak pożądanego dla kraju spokoju.

Biorąc pod uwagę ten stan rzeczy w poczuciu odpowiedzialności żołnierskiej i obywatelskiej za los podległych mi oddziałów i komórek konspiracyjnych, jak również w głębokiej trosce o interes państwa, — przeprowadziłem z odpowiedzialnymi czynnikami definitywne rozmowy dla ustalenia warunków, w jakich żołnierze podległych mi oddziałów mogą, zgodnie ze swym honorem i zgodnie ze stanowiskiem Rządu Jedności Narodowej, przejść definitywnie z podziemi konspiracji do jawnej, twórczej i pożytecznej pracy dla Odrodzonego Państwa.

Ustalone zostały następujące zasady:

1) szeregowi i oficerowie ujawniających się komórek natychmiast zrywają z wszelką działalnością konspiracyjną i obowiązują ustosunkować się lojalnie do Rządu Jedności Narodowej;

2) broń, amunicję, posiadany sprzęt wojskowy oraz wszelki majątek organizacyjny zdają według wykazów za pokwitowaniem w odnośnych punktach, ustalonych przez Komisję Likwidacyjną A. K.;

3) w tym celu na terenie podległym mi Delegatury Obszaru Centralnego (woj. woj. warszawskiego, lubelskiego, białostockiego, kieleckiego i łódzkiego) utworzone zostają obszarowe i okręgowe komisje likwidacyjne dla spraw A. K. dla praktycznego przeprowadzenia ujawnienia się.

Skład komisji likwidacyjnej na szczeblu Obszaru: Delegat Obszaru, 2 — 3 członków sztabu; dla Okręgu: delegat okręgowy, 2 — 3 oficerów sztabu. Do każdej komisji wchodzi jeden obserwator z Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego;

4) minister Bezpieczeństwa Publicznego gwarantuje każdemu ujawniającemu się:

a) nie pociąganie do odpowiedzialności, ani dochodzeń śledczych za jego pracę konspiracyjną do dnia ujawnienia się przed komisją likwidacyjną,

b) korzystanie z pełni praw obywatelskich po dopełnieniu formalności związanych z meldunkami w RKU, względnie ze zmianą fałszywych nazwisk.

Ujawniający się otrzymają zaświadczenie Komisji Likwidacyjnej, potwierdzone przez przedstawiciela bezpieczeństwa publicznego o wypełnieniu obowiązku ujawnienia się;

5) w stosunku do oficerów, szeregowych i działaczy politycznych A. K., przebywających obecnie w więzieniu, będzie zastosowana amnestia, jak najszybciej w całej rozciągłości, zgodnie z dekretem Rządu Jedności Narodowej z dnia 2 sierpnia 1945 roku, pozycja 172;

6) w uznaniu bojowego dorobku w okresie walk konspiracyjnych z niemcami, — wszystkie stopnie wojskowe i odznaczenia, zdobyte w tym okresie przez żołnierzy AK, będą w pełni uznane. Weryfikowanie nabytych stopni i odznaczeń przeprowadzi Komisja Weryfikacyjna dla spraw A. K. przy Ministerstwie Obrony Narodowej w okresie możliwie jak najszybszym, po przedstawieniu jej wniosków Komisji Likwidacyjnej;

7) dla uznania nabytych stopni i odznaczeń należy przedstawić oryginalny rozkaz właściwego dowódcy, z braku takiego zaświadczenie przewodniczącego Komisji Likwidacyjnej dla spraw A. K., obszarowej lub okręgowej;

8) Komisja Weryfikacyjna na podstawie materiałów przedstawionych przez Komisję Likwidacyjną przeprowadzi:

a) powołanie do służby stałej,

b) przeniesienie do rezerwy,

c) przeniesienie w stan spoczynku.

9) inwalidzi, wdowy i sieroty po poległych w okresie okupacji żołnierzach i działaczach konspiracyjnych w szeregach A. K. pozyskają zaopatrzenia ze Skarbu Państwa na tych samych zasadach, co dotychczas już ujawnione organizacje podziemne;

10) uczestnicy walk z niemcami z szeregów A. K. nie odznaczeni ze względów technicznych będą przedstawieni przez Komisję Likwidacyjną do odznaczenia;

11) każdy ujawniający się wypełni arkusz ewidencyjny, zawierający:

a) imię i nazwisko rodowe i używane,

b) datę i miejsce urodzenia,

c) stopień wojskowy sprzed 1939 roku,

d) stopień, odznaczenia nabyte w konspiracji,

e) ukończone szkoły wojskowe i kursy,

f) miejsce zamieszkania,

g) ostatni przydział organizacyjny,

h) pseudonim;

12) Komisja przeprowadza rejestrację od dnia ogłoszenia niniejszego do dnia 21-go września 1945 roku. Po upływie powyższego terminu każdy, kto nie zgłosi się do rejestracji, odpowiadać będzie zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem karnym.

Sformułowane powyżej warunki ujawniania się podległych mi oddziałów zostały całkowicie akceptowane przez czynniki oficjalne. W ten sposób nienormalne zjawisko ukrywania się znajduje swe końcowe rozwiązanie przy wkładzie pełnej dobrej woli tak podległych mi ośrodków konspiracyjnych, jako też czynników odpowiedzialnych za losy kraju.

Polecam wszystkim podległym mi oddziałom spełniającym karnie i zdyscyplinowanie w okresach najcięższych walk z najeźdźcą moje rozkazy w imię dobrze zrozumianego Dobra Państwa wykonać powyższe i wyjść z konspiracji do jawnej, twórczej pracy z tą samą wiarą i zapałem, jakie krzepiły nas w okresie koszmarnej niewoli hitlerowskiej, nabyty zaś hart ducha będzie nam przewodnikiem w wysiłku wykuwania i utrwalania suwerennej Demokratycznej Rzeczypospolitej.

Komisja Likwidacyjna Obszarowa mieści się w lokalu Zarządu Miejskiego miasta stołecznego Warszawy. Komisje Okręgowe w Zarządach Miejskich miast wojewódzkich danego okręgu. W wypadku braku łączności w terenie z właściwymi dowódcami niżsi dowódcy winni zwracać się osobiście do Komisji Likwidacyjnej Obszaru w Warszawie po dalsze instrukcje.

podpisano:
Delegat Obszaru Centralnego
Armii Krajowej
Radosław, pułk.
Warszawa, dnia 8 września 1945 roku.

—o—

Oświadczenie Ministra Bezpieczeństwa Publicznego

Deklaracja pułkownika „Radosława" o wyjściu jego i podległych mu komórek z konspiracji na zasadach przytoczonych powyżej 12-tu punktów została akceptowana w pełnej rozciągłości i Minister Bezpieczeństwa Publicznego gwarantuje jej wykonanie przez powołane do tego czynniki oficjalne.

Z upoważnienia Ministra
Bezpieczeństwa Publicznego
Dyrektor Gabinetu Ministra
(—) Mrozek, ppłk.

Ważne sprawy będą omawiane w Londynie

LONDYN. — Z Londynu donoszą, że pierwsza konferencja ministrów spraw zagranicznych rozpocznie się we wtorek, dnia 11 b. m., o godz. 2,30 po południu, a nie w poniedziałek, jak to pierwotnie zapowiadano. Opóźnienie to jest spowodowane tym, że minister Byrnes nie przybył jeszcze do Londynu i znajduje się dopiero w drodze do Europy.

W dniu jutrzejszym spodziewane jest przybycie do Londynu chińskiego ministra spraw zagranicznych. Francuski minister Bidault przybędzie do Londynu dziś wieczorem.

Prawdopodobnie w czasie rozmów reprezentant Francji poprze żądania Austrii odnośnie południowego Tyrolu, którego zwrotu żąda Austria od Włoch. Zadaniem konferencji ministrów spraw zagranicznych, zgodnie z postanowieniami deklaracji poczdamskiej, będzie przygotowanie projektów traktatów pokojowych z Włochami, Bułgarią, Rumunią, Węgrami i Finlandią. — Poruszana będzie również sprawa ewentualnego podziału Zagłębia Ruhry oraz kwestia dostawy żywności dla Wiednia.

W najbliższym czasie spodziewane jest przybycie do Londynu Ludowego Komisarza Spraw Zagranicznych ZSRR Mołotowa.

Czeski premier Firlinger odleciał wczoraj z lotniska Croydon i udał się z powrotem do Pragi, podczas gdy minister spraw zagranicznych Masaryk zostanie w Londynie jeszcze kilka dni i weźmie udział w konferencji. W czasie rozmów Firlingera z Attlee i Bevinem był omawiany problem wysiedlenia ludności niemieckiej z Czechosłowacji.

KONFERENCJA PRASOWA U PREMIERA CZESKIEGO FIRLINGERA W LONDYNIE

LONDYN. — Agencja Reutera podaje, że bawiący w Londynie premier czechosłowacki dr. Firlinger udzielił dziennikarzom szeregu wyjaśnień na konferencji prasowej, która odbyła się w poselstwie czeskim w Londynie. Premier oświadczył, że dotychczas wysiedlonych zostało z terenów republiki 200 — 300 tysięcy niemców, przeważnie z rejonu Sudetów, jednakże zgodnie z postanowieniami konferencji Poczdamskiej dalsze wysiedlania zostały chwilowo wstrzymane. W Czechosłowacji przebywa jeszcze około 3 miliony niemców, którzy przybyli tu w chwili uderzenia radzieckiego na Śląsk. Rząd czeski przewiduje, że w ciągu jednego roku uda mu się całkowicie pozbyć się niemców z terenu państwa czechosłowackiego.

Omawiając sprawę granic, premier Firlinger oświadczył, że Czechosłowacja nie pragnie żadnych dalekoidących zmian.

Podjęcie stosunków dyplomatycznych z Austrią będzie miało bardzo ważne znaczenie dla Republiki.

—o—

HISZPANIE OSTATECZNIE OPUŚCILI TANGER

LONDYN. — **Jak donosi korespondent agencji Reutera, ostatnie oddziały generała Franco opuściły dziś w nocy Tanger.**

Wojska okupacyjne wkroczyły do stolicy Japonii

LONDYN. — W dniu dzisiejszym w godzinach rannych do Tokio wkroczyły oddziały amerykańskie. Generał Douglas Mac Arthur wydał już rozkaz okupacji stolicy Japonii. Flaga amerykańska powiewa na gmachu ambasady amerykańskiej w Tokio.

Agencja Domei donosi że japoński minister spr. zagr. Szigemitsu odbył konferencję z gen. Mac Arthurem. W czasie rozmów osiągnięto w/g oświadczenia min. Szigemitsu — całkowite porozumienie. Władze sojusznicze uznają w pełni dobrą wolę czynników japońskich w wykonywaniu warunków kapitulacji. Postanowiono, że obecny rząd japoński pozostanie nadal u władzy pod warunkiem bezwzględnego wypełniania poleceń władz sojuszniczych. Japoński przemysł wojenny ulegnie całkowitej likwidacji i z tego powodu rząd japoński robi wysiłki zmierzające do uruchomienia przemysłu pokojowego i zapewnienia w ten sposób pracy milionom ludzi.

W JAPONII SCHWYTANY ZOSTAŁ ZBRODNIARZ HITLEROWSKI

LONDYN. — Agencja Reutera podaje, że na terenie Japonii aresztowany został przez władze amerykańskie Józef Maissinger, zbrodniarz hitlerowski, który wsławił się swymi okrucieństwami szczególnie w Polsce, mając na sumieniu życie wielu Polaków i Żydów.

—o—

MOWA OBROŃCZA QUISLINGA

OSLO. — W dniu wczorajszym Widkun Quisling wygłosił sam mowę obrończą w której usiłował wmówić sędziom, że działał tylko dla dobra Norwegii. Zaprzeczył on kategorycznie jakoby miał zamiar w roku 1939 wydać niemcom norweskie plany mobilizacyjne. Jako dowód swych dobrych intencyj Quisling przytoczył fakt, że nie skorzystał z proponowanej mu przez Terbovena ucieczki i pozostał w kraju. Przemówienie Quislinga przypominało mowy wiecowe w najgorszym stylu i nie wywołało najmniejszego wrażenia na nikim. Wyrok spodziewany jest w początkach przyszłego tygodnia.

GENERAŁ EISENHOWER W BRUKSELI

BRUKSELA. — W stolicy Belgii przebywa z oficjalną wizytą generał Eisenhower. Premier belgijski udekorował generała Eisenhowera Wielką Wstęgą Orderu Leopolda, a miasto Bruksela nadało generałowi obywatelstwo honorowe.

Rodacy! Cóżem wam uczynił?!

Są sprawy o których pisać trudno, czasami nie należy, nie wypada, bo to „panie dzieju", jakoś to wiecie wstyd i przecie pocc tapetować... krzywdę ludzką, krywdę, która nie ma już umiaru i dla której trudno znaleźć przymiotnika, wyrażającego jej ton, gatunek.

O co chodzi?

Sponiewierano człowieka, jego godność, jego chłopski prawy honor. Był pełen zapału. Rzucił swoje i poszedł tam, gdzie go dziś Polska wołała, gdzie mu należało, i gdzie trzeba pracować, aby Ojczyznę, odzyskaną w potokach ofiarnej krwi synów najlepszych budować od podstaw, od fundamentów. Tak uczciwie, mocno, ofiarnie. Tak bez kompromisu, po chłopsku. Uparcie! Bez oglądania się na nic i na nikogo.

Leży przed nami dokument, jakże tragiczny w swej prawdzie i wyrazie. Dokument bolesny, wstrząsający. Jest to list Antoniego Pawełka z Grodkowa na Dolnym Śląsku, jaki wpłynął do Urzędu PUR-u i zapisano go w książce wpływów pod Nr. 0 07408.

Oto jego treść bez poprawek. Pisał chłop:

„Panie Inspektorze!

Najprzód przyjm Pan serdeczne pozdrowienia od osadników polskich żywczaków, z Krogolna i i Seidlitz.

W pierwszym rzedzie dziekujemy Szan. Panu za 10 kos. które nam Pan darował i które to kosy dźwięczą na ziemi opolskiej. Teraz Panie Inspektorze opisuję Panu dalsze nasze koleje na tej ziemi, która jest dla nas może dobra, obsiedlona przez dawną ludność, niby to ukochanych Polaków, który to każdy ten rzekomy Polak zasługuje na szubienicę.

Proszę Pana, dopiero okazało się, że jesteśmy otoczeni samemi wrogami gorszymi niż najgorsze Niemcy. bo wrogowie ukruci pod pokrywka Polaków.

Wójta mamy Volkdeutschera 3-ciej grupy, komendanta milicji to samo, sołtys niemiecki, niby Polak, ale całą duszą popiera Niemców.

Wystawiam fakty:

Gdyśmy przyjechali do Grodkowa żaliliśmy się, że nie ma dla nas miejsca, to się urzędniczka wyraziła, że dla takich Polaków jest miejsce w Oświęcimiu, za co daliśmy ją z miejsca aresztować, ale dzięki interwencji wójta i innych, została zaraz wypuszczona i od tego czasu narobiliśmy sobie z wójta śmiertelnego wroga, to mimo. to, że powyższe słowa zaświadczyło 10 osób naszych.

Budynki, które należały do nas zostały nam nie pokazane i w tych budynkach siedzą Niemcy, podczas, gdy nasze żywczaki gnieżdżą się po dwie, albo trzy familie w jednym domu.

Pola nam pocyganili, co lepsze wykosili, nam pozostawili same ugory i łąki. Sprowadziłem parę chłopaków Polaków, co w tej wsi pracowali, ci nam pokazywali i podpisali się na to, że gotowi w każdej chwili zaświadczyć, co to za Polaki. jak bili polskich robotników i to tych drani wykazałem 16-cie. Dawałem to wójtowi napiśmie, to ani popatrzył, tylko mi powiedział, że oni są lepsi Polacy jak my. Gdym mówił, że przecież my dużo wycierpieli, że nas Niemcy poniewierali, bili, to mi powiedział, że to nieprawda, że byśmy pokazali mu znaki.

Urzedował tylko po niemiecku, to jest jezykiem dla nich był język niemiecki.

Wszystkiego nie jestem w stanie opisać, tylko zaznaczam, że zrobiłem na niego doniesienie, składające się z 11 punktów.

Przyjechał Starosta z Opola i nie wiem co będzie dalej, ale to wiem, że od tego czasu bardziej nas prześladuje i wogóle pomału oderwają mnie od wszystkiego.

Obecnie mamy 14-tu chorych. Byłem chory. mam córkę chorą śmiertelnie, już ją ksiądz zaopatrzył, reszta leży w gorączce 40-tu stopniowej i nikt nam nie pomaga, tak, że już dostałem rostroju nerwowego.

Wyobraźcie sobie, proszę, że w obronie naszych ludzi byłem 9 razy w Opolu, to zrobił 700 km. zdechnionym koniem.

Delegacja, z którą Pan mówił zwiedziła 9 powiatów i nic nie chce zrobić, dlatego, żem za mały, żem za ubogi i nędzny.

Panie Inspektorze!

Żywiec, Żywiec nasz ukochany. Święte nasze miasto. miasto szubiennic, ten nasz ukochany gród. Nie może się zdobyć na 20 litrów benzyny, ażeby do nas przyjechać i nie ma ten święty dla nas gród ani człowieka, ażeby do nas przyjechał.

Żeby się dało pędzić samochód krwią ludzką, toby my wam posłali własnej krwi, ale tego zrobić nie możemy.

Gwałt, gwałt na nas został dokonany, tu niema wytłumaczenia, że nie macie kogo posłać. Jest dość zdolnych ludzi w Żywcu, tylko trzeba chcieć. Jeżeli ja mógł zrobić 700 km. zdechnionym koniem, to ktoś też może zrobić 90 km. koleją.

My wiemy, że Pan, Panie Inspektorze nie ma czasu, ale przecież ktoś powinien przyjechać.

Ten list jest listem ostatnim. Jest to list rozpaczy, list prośby, i daj Boże, by ten list został wysłuchany.

Delegacja najlepiej przyjęta w Grodkowie, ale nic dla nas nie zrobili, bo rzeczywiście nie mogli.

Proszę wybaczyć, że piszę brzydko, ale piszę wieczór, mało co na papier widzę, bo wdzień nie mam czasu, bo dużo roboty i dziw, że do tego czasu tyfusem się nie zaraziłem.

Pozdrowienia dla wszystkich
Pawełek Antoni".

Panie Prezydencie! Panie Premierze! Czy dojdzie Was ten list Antoniego Pawełka? Czy urzędnicy P. U. R-u nie ukryją go przed Wami, tak jak setki — może i więcej?! — takich listów ginie w zakamarkach „gabinetów" biurokratów.

I nam jest ciężko ten dokument rozpaczy drukować. Ale wiemy, jak prawymi, sprawiedliwymi jesteście Wy, coście tyle trudu położyli, aby tą Polskę inną, lepszą uczynić. Wiemy, że macie do tych spraw urzędników dużych i małych, ale nie pracują widać jak potrzeba, jak powinni pracować dla naszej demokratycznej Polski. Wejrzyjcie w tę sprawę, niech cała Polska dowie się że winni — bez względu na ich stanowisko — ponieśli zasłużoną karę, i że Antoniemu Pawełkowi krzywda dziać się nie może.

Juliusz Kasztelanic.

Uchwały K. C. PPR.

„Głos Ludu" donosi:

Komitet Centralny PPR po zapoznaniu się z rezolucjami Centralnej Komisji Zw. Zaw. w sprawie zwolnienia robotników i pracowników od opłat na rzecz ubezpieczeń społecznych, w sprawie wprowadzenia dodatkowych kart aprowizacyjnych dla dzieci do lat 15-tu, w sprawie polepszenia jakości chleba kartkowego, zaopatrzenia robotników w opał itd., stwierdza:

1) że rezolucje te odpowiadają w obecnej chwili interesom mas pracujących i znajdą całkowite poparcie PPR.;

2) KC poleca towarzyszom Ministrom z ramienia PPR udzielenie całkowitego poparcia w rządzie projektom dekretów realizujących wspomniane postulaty Komisji Centralnej Zw. Zaw.;

3) KC poleca wszystkim organizacjom partyjnym przeprowadzenie kampanii masowej dla poparcia postulatów, wysuniętych przez Komisję Centralną Zw. Zaw. oraz dla wyjaśnienia masom podstępnych manewrów i machinacyj elementów reakcyjnych, próbujących przy pomocy bandytyzmu, korupcji, spekulacji i sabotażu siać zamęt w kraju i nie dopuścić do utrwalenia się władzy demokratycznej w Polsce;

4) kampanię powyższą trzeba zorganizować wspólnie z bratnimi organizacjami: PPS, Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego w celu zacieśnienia sojuszu robotników, chłopów i inteligencji pracującej — sojuszu, stanowiącego niewzruszoną podstawę demokratycznej władzy ludu.

Komitet Centralny Polskiej Partii Robotniczej — Warszawa, we wrześniu 1945 r.

Straty wojenne Jugosławii

BELGRAD (Polpress). — Jugosławia poniosła w ciągu wojny ogromne straty. — Liczba ofiar wynosi 1.685.000. Z liczby tej rozstrzelanych lub zamęczonych w obozach koncentracyjnych jest 75%. Zginęło ponad 90 tysięcy specjalistów z dziedziny przemysłu i górnictwa i około 40 tysięcy przedstawicieli inteligencji pracującej.

Ogromne są straty materialne. Uległo zniszczeniu około 84 tysięcy ha winnic. Liczba koni zmniejszyła się o ½, liczba bydła rogatego spadła do 40%, a w niektórych okolicach do 10%. Zrabowano cały inwentarz żywy i martwy państwowych dóbr rolnych, szkół i wzorowych zakładów rolniczych. Ogólną sumę strat wyrządzonych przez wojnę i okupację w rolnictwie oceniają na 270 milionów dolarów. Okupanci zdewastowali gruntownie przemysł i górnictwo, lasy, banki, koleje i inne środki transportowe. Okupanci zniszczyli i wywieźli 28 tysięcy wagonów towarowych, 587 lokomotyw, 3 tysiące wagonów pasażerskich. Straty kolejnictwa jugosłowiańskiego szacuje się na sumę półtora miliarda dolarów. Nie mniejsze są uszkodzenia w dziedzinie transportu i urządzeń transportowych wodnych oraz w dziedzinie transportu drogowego i urządzeń mostowych.

Bardzo ciężkie straty poniosły miasta i instytucje komunalne Jugosławii. Zniszczono i uszkodzono 65 tysięcy domów w miastach, 900 gmachów publicznych, setki szkół, zakładów opieki społecznej i instytucyj użyteczności publicznej. Szkody wyrządzone instytucjom kulturalnym, bibliotekom, muzeom, instytucjom naukowym, archiwom i teatrom, szacowane są na półtora miliarda dolarów.

Ogólna suma strat poniesionych przez Jugosławię, w rezultacie 4-letniej wojny z najeźdźcą faszystowskim, szacowana jest na 61 miliardów dolarów.

Sytuacja polityczna w Argentynie

LONDYN (Polpress). — Agencja „France Presse" donosi z Buenos Aires, że **sytuacja polityczna w Argentynie szybko zmierza ku kryzysowi.** Poseł amerykański w Argentynie Braden wygłosił przemówienie na bankiecie, wydanym przez stowarzyszenie współpracy panamerykańskiej. W przemówieniu swym Braden w płomiennych słowach **wystąpił przeciwko ostatniemu ognisku faszyzmu w Ameryce.** Podkreślił on, że rząd Stanów Zjednoczonych pragnie skupić wokoło siebie wszystkie kraje amerykańskie, zapewnić sobie jednolite poparcie całej Ameryki Łacińskiej i **nie dopuścić do powtórzenia faktów. które miały miejsce na konferencji w Meksyku i San Francisco,** kiedy Argentyna usiłowała narzucić swoje zdanie. Rząd Argentyny, który odbył nagłe posiedzenie po przemówieniu Bradena, postanowił odłożyć ogłoszenie o jego oświadczeniach do przyszłego tygodnia. Rząd argentyński pragnie wysondować opinie rządów Ameryki Łacińskiej. **Opozycja przeciw rządowi argentyńskiemu w kraju stała się coraz silniejsza.** Prawie wszystkie dzienniki żądają **zmiany rządu,** wyłonionego w następstwie wojskowego zamachu stanu i ustanowienia rządów konstytucyjnych. Również większość generałów i wyższych oficerów stoi na stanowisku **przywrócenia instytucyj demokratycznych.**

Demonstracyjny strajk studentów trwa. Profesorowie uniwersytetu wystąpili do sądu najwyższego **o uznanie bezprawności rządu.** Rząd usiłuje grać na zwłokę i uzyskać sobie poparcie pewnej części klasy robotniczej poprzez demagogiczne hasła „sprawiedliwości społecznej". Stara się równocześnie o wywołanie **rozłamu partii radykalnej.** Rząd chce **przeprowadzić wybór pułkownika Peron na prezydenta republiki. Przeciwko kandydaturze Perona** i przeciwko reżimowi, określonemu w Waszyngtonie jako konstytucja faszyzmu, **występują Stany Zjednoczone.**

Deklaracja marszałka Czang-Kai-Szeka

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutera donosi z Czung-Kingu, że generalissimus Czang-Kai-Szek złożył uroczyste oświadczenie w imieniu rządu o tym. iż wszystkie siły zbrojne, które będą wykonywały rozporządzenia rządowe, traktowane będą jednakowo. Wszystkie siły zbrojne zostaną zorganizowane jednolicie. Cały kraj godzi się z koniecznością jednolitego dowództwa wojskowego. Integralność władzy politycznej jest konieczna dla istnienia państwa.

Rząd chiński zapowiedział również reformy ekonomiczne. w szczególności zmniejszenie podatku gruntowego o 25%.

RADIO TOKIJSKIE BĘDZIE NADAWAŁO AUDYCJE W JĘZYKU JAPOŃSKIM

WASZYNGTON (Polpress). — Generał Mac Arthur nakazał zaprzestać nadawania przez radio tokijskie audycyj w językach obcych. Radiostacja zostanie objęta przez władze okupacyjne.

Organizacje hitlerowskie działają

LONDYN (Polpress). — Korespondent dziennika „Manchester Guardian" donosi z Frankfurtu nad Menem, że organizacje hitlerowskie rozwijają w dalszym ciągu tajną działalność w Niemczech. Amerykańskie władze wojskowe wykryły ostatnio organizację młodzieży hitlerowskiej, na czele której stał nauczyciel szkoły wiejskiej. Po aresztowaniu go okazało się, że jest to SS-owiec. który jest poszukiwany przez władze holenderskie za liczne zbrodnie, dokonane podczas okupacji. Władze angielskie wykryły w Bremie „towarzystwo religijne" Deutsche Christen, które pod płaszczykiem zebrań religijnych odbywało zebrania partyjne w kościele, przy czym miejsce krzyża zajmowała swastyka. W Wiesbadenie natrafiono na tajną drukarnię, która wydawała konspiracyjne pismo hitlerowskie.

„Manchester Guardian" wzywa władze do zdwojenia czujności i do wykorzenienia resztek zbrodniczych organizacyj, których działalność zagraża pokojowi świata.

UNRRA UDZIELI POMOCY WŁOCHOM

WASZYNGTON (Polpress). — Naczelny dyrektor UNRRA Lehman oświadczył, że UNRRA będzie udzielała pomocy Włochom. Program pomocy dla Włoch ustalono w sumie 450 milionów dolarów.

POŁAWIACZE MIN OCZYSZCZAJĄ WODY TERYTORIALNE ANGLII

LONDYN (Polpress). — Przeszło 100 poławiaczy min rozpoczęło oczyszczanie od min wód terytorialnych na wschodnim wybrzeżu Anglii. Dla ochrony żeglugi na Morzu Północnym założono podczas wojny 260.000 min.

SIEDZIBA PREMIERA ANGLII PRZYBRAŁA WYGLĄD POKOJOWY

LONDYN (Polpress). — Pierwszy raz od wybuchu wojny sprzed siedziby premiera brytyjskiego na Downing Street 10 został usunięty posterunek wojskowy i straż objęła policja

Przegląd prasy

„Dziennik Polski" w N-rze 212 ogłosił aktualny artykuł Ludwika Szczepańskiego p. t. **„Papież uznał śluby cywilne jeszcze w roku 1929".** W artykule udowadnia autor, że najgłośniej krzyczą wokół reformy prawa małżeńskiego ci ludzie, którzy nie wiedzą wcale o co toczy się sprawa. — Polska jest jedynym krajem na kuli ziemskiej, mającym pięć różnorakich prawodawstw małżeńskich. Jest to absurd stwarzający chaos i demoralizację. Chaos ten ustawodawczy jest czymś niegodnym państwa kulturalnego.

„Wolno w Polsce, jak kto chce! Jakoż wiadomo, że w Polsce prawem małżeńskim można kręcić, jak się komu podoba. Trzeba mieć tylko t r o c h ę p i e n i ę d z y , trochę czasu, no i adwokata, a uzyska się także w województwach centralnych i południowych, gdzie obowiązują zasady prawa kanonicznego, bez większych kłopotów r o z w ó d , nieznany przez prawo kanoniczne.

Dalej dowodzi autor co wprowadza reforma prawa małżeńskiego w Polsce:

Ustanowić winna przede wszystkim obowiązkowy ślub cywilny. Państwo uważa małżeństwo za akt społeczny, rodzinę za podstawową komórkę państwową, za czym chroni i reguluje ich powstanie. Kościół może czynić to samo — i żadne państwo kulturalne tego mu nie utrudnia. Więc czemu krzyk, czemu sprzeciwy? Czy dlatego, że ślub cywilny odbiera małżeństwu charakter „sakramentu"?

Nic podobnego. Każdy, kto sobie tego życzy będzie mógł zawierać ślub kościelny.

Kościół w Polsce dawno godził się na śluby cywilne, co stwierdza uchwała sejmu królestwa kongresowego z r. 1825.

Watykan, Kuria papieska, pogodziły się także w ostatnich czasach w zupełności z instytucją ślubów cywilnych. W dniu 11 lutego 1929 r. Papież Pius XI zawarł układ laterański z Mussolinim. w którym to układzie nie tylko zrównał śluby cywilne z kościelnymi (w Italii śluby cywilne obowiązywały od r. 1870) — ale zgodził się na to, że pod groza nieważności ślubu, każdy ślub musi być przez duchownego zameldowany urzędowi stanu cywilnego w ciągu pięciu dni. Na zasadzie układu laterańskiego metryki ślubu wydawać może tylko urząd cywilny, a sądownictwo w sprawach małżeńskich jest wyłącznie cywilne.

W rok później Papież Pius XI w encyklice swej „o małżeństwie chrześcijańskim" stawia układ laterański za wzór ugody. Encyklika powiada:

„Fakt ten może służyć wszystkim za przykład i uzasadnienie tego pewnika, że nawet w naszych czasach **duchowna i świecka władza naczelna** mogą bez wszelkiego uszczuplenia swych praw lub zwierzchniej władzy ku pożytkowi obydwu społeczności złączyć się i zrzeszyć **wspólnie nad małżeństwem czuwać".**

Widzimy więc, że opór przeciw reformie prawa małżeńskiego w Polsce — wynika tylko chyba z nieznajomości sprawy i z nieznajomości historii.

W. N.

SYTUACJA W HISZPANII

LONDYN (Polpress). — Omawiając sytuację w Hiszpanii, korespondent Reutera stwierdza, że gabinet gen. Franco stosuje obecnie taktykę robienia pewnych gestów pokazowych dla zagranicy, nie zmieniając w niczym polityki na froncie wewnętrznym. Wydaje się, że rząd hiszpański uważa, iż po przemówieniu Bevina wystarczą pewne uspokajające gesty. Czyni się przygotowania do odbycia wyborów w końcu bieżącego roku. Wybory będą przeprowadzone przez Falangę.

Cenzura prasowa w dalszym ciągu wykonywana przez Falangę nie dopuszcza do kraju żadnych wiadomości.

KRONIKA

Apel do serc i umysłów

Rok szkolny rozpoczął się. Dzieci nasze, nasza przyszłość i chluba, z dumą i radością spieszą do szkoły. Chcą się uczyć, oświecać, być mądrzejsze i lepsze. Lecz sal szkolnych za mało, za mało urządzeń w tych salach, za mało ławek.

Przypomnijmy sobie nasze młode lata w szkołach. Przecież tam spędzaliśmy najdroższe, niezapomniane chwile, tam uczyliśmy się kochać piękno, tam uczyliśmy się żyć. Pozwólmy naszym dzieciom, by też te chwile w znośnych warunkach przeżywały. Dajmy odpowiednie ramy dla rozwoju naszych pociech. Sięgnijmy do kieszeni. Miłość do dziecka to najlepszy dyplom człowieka.

Umeblowanie sali kosztuje 75 tysięcy złotych. Dla jednostki to za dużo, lecz czyż poszczególne związki, cechy, czy np. Izba Adwokacka, Izba Lekarska, czyż np. obywatele aptekarze, czyż obywatele kupcy, krawcy nie mogą pozwolić sobie na tak piękny pomnik, jak urządzenie jednej sali? Całe pokolenia dzieci z dumą odczytywałyby pamiątkową tablicę, wmurowaną w ściany pięknie urządzonej sali.

Cieszyłyby się dzieci, że w tak ciężkich czasach starsi pamiętali jednak o nich, był by to naprawdę piękny i wzniosły czyn, czyn nie pozbawiony cech pedagogicznych.

Obywatele, do apelu! Z. F.

Zebrania członków PPR i PPS

Zarząd Komórki Dzielnicy Warszawskiej PPR w porozumieniu z PPS Dzieln. Warsz. ogłasza ogólne zebranie członków w dniu 10 września 1945 r. (poniedziałek) o godz. 6-ej po poł. w lokalu Śródmieścia PPR — I Aleja Nr. 9.

Tematem zebrania będzie wyjaśnienie obecnej sytuacji. Obecność pożądana.

*

Komitet Porozumiewawczy P. P. R. i P. P. S. dzielnica „Stradom" zwołuje ogólne zebranie członków w dniu 8 września b. r. o godzinie 5-ej po południu, w lokalu Aleja Wolności 50. Tematem zebrania będzie wyjaśnienie obecnej sytuacji. Obecność obowiązkowa.

Zjazd delegatów Ochotniczych Straży Pożarnych

W dniu 9 września o godz. 9 rano w pierwszym terminie odbędzie się w sali Starostwa Powiatowego w Częstochowie, ul. Sobieskiego l. 7 Zjazd delegatów Ochotniczych Straży Pożarnych. Oddziału Powiatowego Str. Poż.

Program przewiduje wybór prezydium, powołanie do życia Oddz. Pow. Zw. Str. Poż., wybór prezesa Rady, wybór członków zarządu oddziału, członków Kom. Rewizyjnej i sądu koleżeńskiego.

W zebraniu ma wziąć udział z głosem decydującym z każdej straży prezes, naczelnik i po 1 delegacie na każdych 50 członków. Jeśli większość członków nie przybędzie na zebranie w pierwszym terminie, to następne zebranie odbędzie się tegoż dnia w drugim terminie o g. 9½ i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Od Kierownictwa Kursów Dokształcających

Kierownictwo Kursów Dokształcających w zakresie szkoły powszechnej zawiadamia, że nauka rozpocznie się w dniu 10-ym września b. r. o godzinie 18-ej, w budynku szk. przy ul. N. M. P. Nr. 77.

Z Komitetu Pomocy dla Publicznych Szkół Powszechnych

Jak nas informują, koszt umeblowania jednej sali szkolnej wynosi 75.000 zł. Inwestycje Cechu Piekarzy, który podjął się urządzenia trzech sal szkolnych, będą sięgały sumy 225.000 zł.

Podziękowanie

W związku z urządzoną zabawą, z której dochód został przeznaczony na akcję rozrywkową i dożywianie wśród dzieci robotniczych, Miejski Oddział Informacji i Propagandy dziekuje serdecznie ob. ob. Bulskiemu, właścicielowi Hotelu „Polonia", Szczepańskiemu, właścicielowi wędliniarni i dyrektorowi Browaru Szwedego — za wydatną pomoc w zorganizowaniu powyższej zabawy.

Dyżury lekarzy

W niedzielę, dnia 9 b. m., dyżurują następujący lekarze:

internista — Fenske Ferd., Kościelna 101,
chirurg Chrzanowski St., św. Barbary 17,
ginekolog Bukowski Julian, III Aleja 52,
laryngolog Bielunas Jan, II Aleja 33,
okulista Pacewicz Janina, I Aleja 11,
dentysta Parczyński St., Kilińskiego 6.

Nocne dyżury aptek

Od dnia 3 do dn. 9 września dyżurują następujące apteki: B. Frydego, III Aleja 50, J. Pogorzelskiego, Narutowicza 44, K. Lembkego, Raków, Limanowskiego.

Spotykamy się w kinie „Wolność"

Halo! Piękne częstochowianki i mili częstochowianie! Tow. Przyjaciół Żołnierza urządza w dniu 8 września rb. o godz. 20-ej zabawę taneczną w sali kina „Wolność", przy czym dochód z imprezy przeznacza dla Wojska Polskiego. Wstęp kosztuje zaledwie 30 zł. Bufet na miejscu. Orkiestra doborowa.

Moc niespodzianek, jak: wybór króla i królowej zabawy, konkurs tańca z nagrodami, poczta francuska, kotylion itd.

W przerwie występ chóru wojskowego.

Ze względu na piękny cel, Tow. Przyj. Żołnierza zaprasza wszystkich na zabawę.

Zabawa w Parku Miejskim im. Staszica

W niedzielę, dn. 9-go b. m., odbędzie się w Parku Miejskim im. Staszica zabawa z tańcami na cele społeczno-kulturalne. — Zabawa obfitować bedzie w szereg niespodzianek; rozegrana będzie również loteria fantowa z wielu cennymi fantami.

Zabawy taneczne, które odbywają się pod egidą Miejskiej Rady Narodowej, mają już ustaloną opinie wśród naszego społeczeństwa, toteż każda z nich cieszy się dużą frekwencją publiczności, chcącej spędzić na wolnym powietrzu kilka godzin w miłym a wesołym nastroju.

Początek zabawy o godz. 2-ej po poł.

Wielka zabawa w Straży Pożarnej

Rada Załogowa przy Miejskiej Zawod. Straży Pożarnej w Częstochowie, na ogólne żądanie publiczności, urządza w nadchodzącą sobotę, t. j. dnia 8 b. m., wielką zabawę taneczną. Zabawa odbędzie się w pięknie udekorowanej sali teatralnej przy ul. Strażackiej 3. Przygrywać będzie doborowa orkiestra, bufet tani i obficie zaopatrzony na miejscu. Wstęp 40 zł. Początek o godz. 20-tej.

Całkowity dochód jest przeznaczony na potrzeby Miejskiej Zaw. Straży Pożarnej.

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie

Dziś w sobotę 8 b. m. o godz. 16-ej i 19-ej oraz jutro w niedzielę 9 b. m., o godz. 16-ej i 19-ej (po dwa przedstawienia) w dużej sali Teatrów Miejskich po raz 10, 11, 12, i 13 „Gałganek" słoneczna komedia w 3 aktach D. Niccodemiego w tłum. J. Iwaszkiewicza. Odtwórczynią roli tytułowej jest J. Łukowska, partnerem jej jest A. Kwiatkowski, który sztukę wyreżyserował.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godziny 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia I aktu.

Teatr Kukiełkowy Domu Żołn. w Łodzi w sali Kameralnej Teatrów Miejskich

Dziś w sobotę 8 b. m. o godz. 16-ej i 19-ej oraz jutro w niedzielę o godz. 16-ej i 19-ej w sali Kameralnej Teatrów Miejskich występy gościnne Teatru Kukiełkowego Domu Żołnierza w Łodzi. Dane będzie wesołe widowisko kukiełkowe dla młodzieży i dorosłych p t. „Panna z Automatem". Teksty: J. Czarny, J. Pappe, J. Zakrzewska. Opracowanie muzyczne: Z. Wiehle. Dekoracje: J. Cieślaka i R. Nowakowskiego. Opracowanie sceniczne: D. Zagrodzińskiej.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godziny 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia przedstawień.

Zbyszko Sawan i Lidia Wysocka w Teatrach Miejskich w Częstochowie

W poniedziałek 10 oraz we wtorek 11 b. m. o godz. 19-ej w dużej sali Teatrów Miejskich tylko 2 występy Warszawskiego Kabaretu Literacko-Artystycznego „Różowy Balonik". Dane będzie przedstawienie p. t. „Dla znawców", w którym wystąpią artyści Teatrów warszawskich: J. Winiarska, Z. Zalewska, J. Odrowąż z ulubieńcami publiczności Lidią Wysocką i Zbyszkiem Sawanem na czele. W programie skecze, melorecytacje, muzyka, piosenki, aktualia i bleak-outy.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godziny 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia widowiska.

Otwarcie Publicznej Czytelni Czasopism

W lokalu Biblioteki Miejskiej przy Alei N. M. P. Nr. 22 jest uruchomiona Publiczna Czytelnia Czasopism. Czytelnię tę zaopatruje się we wszystkie dzienniki, tygodniki, pisma ilustrowane i miesięczniki z całej Polski. Czytelnia jest czynna w godzinach od 10 — 12 i od 16 — 19 i dostępna jest dla każdego za opłatą 50 gr za jednorazowy wstęp. Członkowie Spółdz. Wydawniczej „Czytelnik" korzystają z tej czytelni bezpłatnie. Nowa ta placówka kulturalno-oświatowa cieszy się już dużym powodzeniem.

W dniu Narodzenia N. M. P.

Przed wojną w m-cu sierpniu i wrześniu odwiedzały Częstochowę najliczniejsze, zorganizowane i luźne rzesze pielgrzymów, Częstochowa zaludniała się przybyszami ze wszystkich stron Polski a nierzadko gościły u nas też wycieczki z zagranicy. Częstochowa w dniach masowych zjazdów zmieniała zupełnie swoje oblicze. — Ludność miasta niejednokrotnie podwajała się, ulicami płynęły rzeki różnobarwnych, rozśpiewanych tłumów, wszystkie wolne mieszkania były zajęte, kolej zaś co chwila wyrzucała nowe masy. Dziś daleko jeszcze do tego okresu. Lecz już teraz zauważyć się daje stale zwiększające się ilości przybywających do Częstochowy pielgrzymów.

P. K. P. dysponując niewystarczającą ilością wagonów, czynią jednak wszystko, by dać ludności, która przez prawie 6 lat była odepchnięta i izolowana od Jasnej Góry, każdy wolny tabor. Dotychczas już m. in. były dwie pielgrzymki zza Wisły. W dniach 15 sierpnia, w święto Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny oraz 26 sierpnia, w święto Matki Boskiej Jasnogórskiej, przybyło do Częstochowy około 30.000 ludzi. Na święto dzisiejsze spodziewane jest przybycie około 50.000 ludzi.

Rzecz zrozumiała, że miasto dziś nie może tak przyjąć przybywających i dać takich wygód jak niegdyś, lecz to nie odstręcza wiernych.

„Ave, ave, ave... Maryja" rozbrzmiewające na ulicach naszego miasta przypomina nam dawne dni olbrzymich zjazdów, odpustów i napełnia otuchą, że wracamy choć powoli po ciężkich doświadczeniach do normalnych czasów.

Rząd demokratycznej Polski zna i szanuje znaczenie religii i daje narodowi polskiemu możność korzystania z radości odwiedzenia wspaniałego grodu na Jasnej Górze.

Kronika kielecka

Akcja przesiedleńcza z województwa kieleckiego

Akcja przesiedleńcza w województwie kieleckim prowadzona jest nadal intensywnie. Codziennie odjeżdżają na Zachód grupy przesiedleńców z Kielc i innych miast województwa. Przeciętnie wyjeżdża obecnie około 1.500 osób dziennie.

Ogółem z województwa kieleckiego przesiedlono na ziemie odzyskane w 431 transportach 18.212 rodzin — 112.516 osób. Niektórzy przesiedleńcy wiozą ze sobą inwentarz.

Zjazd wójtów i referentów świadczeń rzeczowych w Kielcach

Dnia 31 sierpnia b. r. odbył się w Kielcach przy udziale starosty kieleckiego ob. Chachaja zjazd wójtów, sekretarzy gminnych i referentów świadczeń rzeczowych, celem omówienia najważniejszych spraw związanych z akcją świadczeń jesiennych. Obradom przewodniczył inspektor realizacji świadczeń ob. Lichwała Lucian. W toku obrad referenci poszczególnych działów omówili sprawę dostawy zboża, ziemniaków, mięsa, mleka i t. p. oraz zaznaczyli, że hodowcy bydła rasowego nie są bynajmniej zwolnieni ze świadczeń na rzecz państwa, lecz muszą oddać gorsze sztuki lub równoważnik w gotówce. Według wyjaśnień referentów rolnicy nie mogą oddawać owiec na świadczenia, celem podniesienia produkcji wełny. Należy zaznaczyć, że za wszystkie oddane artykuły rolne oddawcy otrzymują premie w cukrze, soli, nafcie, żelazie i t. p. Po ożywionej dyskusji, w której zebrani poruszyli wszystkie bolączki i trudności, związane z akcją świadczeń, obrady zakończono. (Z)

Transporty UNRRA w Kielcach

W transporcie, który został przeznaczony dla Kielc i powiatu kieleckiego nadeszły produkty żywnościowe w następujących ilościach: mąki pszennej 214.917 kg., mleka w proszku 69.783 kg., smalcu — 245.629 kg., konserw rybnych 61.258 kg., mydła w stanie stałym — 2.850 kg., mydełek toaletowych o wadze 280 gr. firmy „Ivory" — 98.409 sztuk, słoniny 21.977 kg. Plomby wagonów w transporcie kieleckim nie zostały naruszone, jedynie trochę worków było uszkodzonych. Transport z Konstancy do Kielc jechał 28 dni pod konwojem żołnierzy polskich z podchorążym Wiercińskim na czele. Jak słychać artykuły te będą wydane w pierwszym rzędzie robotnikom i kolejarzom. (Z)

Mądry i głupi

Buty brzydkie lecz piękna idea,
No rzecz zwykła, po prostu — ot głupi.
Lecz nadzieja, nadzieja, nadzieja
Tej za złoto i skarby nie kupi.

Drugi buty, jak z nuty i futro,
Kieszeń pełna i buzia rumiana,
Dziś na rynku, na giełdzie zaś jutro,
A przy boku wciąż inna... kochana.

Lecz mieszkanie miał głupi, bez żartów!
Więc sie cieszył, tak było tym razem,
Lecz o Boże! Wszedł mądry raz z kartą,
Prosto mówiąc, wszedł sobie z nakazem.

Fora z dwora! Rozpłakał się głupi...
Mądry na to: w tym moja nadzieja,
Kto ma pieniądz, ideję też kupi,
Bo sprzedajną się stała idea.

Z. F.

Z Instytutu Muzycznego

Dyrekcja Instytutu Muzycznego Związku Zaw. Muzyków w Częstochowie ogłasza, że przyjmuje zapisy uczniów do klas: fortepianu, śpiewu solowego, skrzypiec, teorii. Przy Instytucie prowadzony jest kurs przygotowawczy dla dzieci od lat 7-miu. Kancelaria czynna codziennie od godz. 9 — 11 i od 17 — 18-ej w lokalu Instytutu Muzycznego, Jasnogórska 33/35.

Kronika sportowa

Mecz Sleżska Ostrava — CKS

W sobotę 8 b. m. o godz. 17-ej na Stadionie Miejskim drużyna czeska Sleżska Ostrava, która pokonała we wtorek Skrę 6:1, demonstrując wspaniałą klasę piłkarską, rozegra mecz z CKS-em. Entuzjaści footbalu będą mogli raz jeszcze zobaczyć doskonałych Czechów.

Przedsprzedaż biletów w firmie Kabziński, Aleja 37 oraz w Księgarni B. Kruszyńskiej, Aleja 23.

W bramce CKS-u chce grać Krzyk, który przebywa w Częstochowie.

Prośba CKS-u do publiczności

Częst. Klub Sportowy prosi uprzejmie bywalców naszych boisk o łaskawe wykupywanie biletów na mecz z czeską drużyną Sleżska Ostrava, który rozegrany zostanie w sobotę, w punktach przedsprzedaży, t. j. w firmie Br. Kruszyński, Księgarnia, ul. N. M. P. Nr. 23 i w firmie M. Kabziński, ul. N. M. P. Nr. 37. Wcześniejsze wykupienie biletów nie będzie powodowało niepotrzebnych długich kolejek przed kasami w dniu meczu. Zaznacza się, że w wypadku niepogody bilety zostają nadal ważne na mecz w drugim terminie, t. j. w poniedziałek.

Spotkanie Sosnowiec — Częstochowa

W niedzielę 9 b. m. (dzień PZPN-u) odbędą się na Stadionie Miejskim piłkarskie zawody międzyokręgowe Sosnowiec — Częstochowa. Jak wiadomo, Sosnowiec reprezentuje silną klasę. W jedenastce naszego miasta w stosunku do składu przeciwko Kielcom zajdą takie zmiany, że zamiast Kuśmierczyka zagra Kurek (WKS Orzeł), a na łącznikach w ataku Seifried i Wójcikowski, na lewym skrzydle zaś Mordarski.

Drugi garnitur wyjeżdża na spotkanie Radomsko — Częstochowa.

Victoria — Burza 9:1 (4:1). Victoria II — Legion II 3:3 (3:2).

Sprawozdanie w następnym numerze.

Z Piotrkowa

W szóstą rocznicę

Dnia 1 września, t. j. w szóstą rocznicę wybuchu drugiej wielkiej wojny światowej, czwórporozumienie partii demokratycznych zorganizowało wiec manifestacyjny. O godz. 18-ej na placu Tadeusza Kościuszki zebrały się wszystkie partie polityczne, organizacje społeczne i młodzieżowe, związki zawodowe oraz tłumy publiczności. Z przemawiających na wiecu wyróżnił się przedstawiciel PPR ob. Jan Jabłoński, który obrazowo przedstawiwszy sytuację w roku 1939, zdecydowanie potępił politykę sanacji i ukazał we właściwym świetle hydrę międzynarodowego faszyzmu. — Mniej więcej w tym samym duchu utrzymane były przemówienia ob. ob. Niewiadomskiego z PPS, Sadurskiego ze Stronnictwa Ludowego i prof. Czyżowskiego, prezesa Stronnictwa Demokratycznego.

W atmosferze wspólnego zrozumienia, jedności i zdecydowanej woli ugruntowania sprawiedliwości społecznej wznoszono hasła: nierozerwalności sojuszu polsko-radzieckiego i zwycięstwa wszechświatowej demokracji. Odegraniem Hymnu Narodowego przez orkiestrę hutników manifestację zakończono. M. W.

Od Redakcji

Posiadacza powieści Dreysera „Tragedia amerykańska" prosimy o porozumienie się z Redakcją, która tę powieść pragnie zakupić wzgl. wypożyczyć.

Wiadomości z kraju

(—) Depesza Zjazdu Literatów do Prezydenta KRN. Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Literatów w Krakowie przesłał do Prezydenta Krajowej Rady Narodowej ob. Bieruta Bolesława następującą depeszę:

„Związek Zawodowy Literatów Polskich, zgromadzonych na pierwszym Zjeździe ogólnopolskim w Krakowie, przesyła Obywatelowi Prezydentowi wyrazy czci. Pisarze polscy łączą swe wysiłki we wspólnej pracy nad kulturą i odbudową Demokratycznej Polski.“ (Polpress)

(—) Zakończenie dochodzeń w sprawie zajść krakowskich. Na konferencji wojewódzkiej z udziałem przedstawicieli sądownictwa, władz bezpieczeństwa i administracji publicznej pod przewodnictwem ministra sprawiedliwości Świątkowskiego, władzę sądowe i śledczé złożyły sprawozdanie z przeprowadzonych dochodzeń w sprawie krakowskich zajść antyżydowskich z dnia 11 sierpnia b. r.

Wobec ukończenia dochodzeń akta tej sprawy będą przekazane niebawem właściwym sądom wojskowym. (Polpress).

(—) Przemysł gdański dźwiga się z ruin. Zniszczony przez wojnę przemysł gdański przystępuje do intensywnej odbudowy. — Najszybciej dźwignął się z ruin średni przemysł metalowy. Warsztaty samochodowe, ślusarskie i instalacyjne wykazują wielką aktywność. Ilość zatrudnionych fachowców wynosi już w chwili obecnej 2.500. W przemyśle spożywczym około 30 fabryk po wyremontowaniu jest czynnych, a przygotowanych do uruchomienia jest 10. Czynne są już fabryki marmolady Dagona i Frutta. W połowie września będzie uruchomiona fabryka makaronu Krauter. Największa olejarnia „Union“, zdolna do przerobienia 120 ton surowca, obecnie magazynuje rzepak, a we wrześniu rozpocznie produkcję oleju. Olejarnia w Nowym Dworze (na terenie Żuław) jest w remoncie i z chwilą dostarczenia prądu będzie mogła przerobić 30 ton rzepaku. Z 7-miu młynów czynne są 4 wodne. Czynne są również Państwowe Browary we Wrzeszczu.

(—) Udział wojska w żniwach na Lubelszczyźnie. Na terenie wojew. lubelskiego Wojsko Polskie wzięło wydatny udział w akcji żniwnej, dostarczając żołnierzy-żniwiarzy, koni i wozów. Np. pow. Kraśnik otrzymał 3.100 dniówek żołnierskich i 1.687 konnych. (Polpress)

(—) Żniwa w Lubelskim. W Lublinie odbył się wojewódzki zjazd sprawozdawczy z przebiegu akcji żniwnej. Na podstawie sprawozdań stwierdzono, że powiaty na terenie woj. lubelskiego wypełniły akcję żniwną w 98 do 100 proc. (Polpress).

(—) Repatrianci na Śląsku. W drugiej dekadzie sierpnia b. r. na teren woj. śląsko-dąbrowskiego przybyło ok. 21.000 repatriantów. Ze stacyj przeładunkowych w Karbiu, Mikulczycach, Ligocie i Bytomiu, odeszło 11 transportów na Śląsk Dolny i na Pomorze. Repatrianci, przebywający na punkcie etapowym w Strzelcach, wzięli czynny udział w żniwach. W majątku Sielce repatrianci dokonali zbioru zboża z 200 ha, a w majątku Jaryszów ze 130 ha, niezależnie od tej pracy repatrianci brali udział w żniwach w poszczególnych gromadach. (Polpress).

(—) Akcja siewna w powiecie radomskim. Prace rolne jesienne są utrudnione przez brak sił pociągowych. Na tutejsze tereny i działki nadają się raczej zaprzęgi konne. Siła mechaniczna mogłaby być wykorzystana przy omłotach. Przygotowano pod zasiewy powyżej 65% przewidzianej ilości.

(—) Oświata rolnicza w pow. radomskim. Na terenie powiatu istnieje należące do Departamentu Oświaty Rolniczej Liceum Ogrodnicze w Gaśnikach i Szkoła Rolniczo-Pszczelarska typu licealnego w Wacynie. Obecnie ma powstać 12 szkół rolniczych, w resztówkach, pozostałych po parcelacji.

(—) Pierwsza odprawa celna w Gdyni. Do rejestru Portowego Urzędu Celnego w Gdyni wpisano po przerwie wojennej pierwszą odprawę celną w imporcie. Oclono samochód osobowy „Fiat“, firmy maklerskiej „Agencja Morska“, przywieziony na szwedzkim parowcu „Trean“. (Polpress).

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Ogłoszenie

Niniejszym zawiadamiam, że w m-cu wrześniu 1945 r. wypłata zaliczek rentowych z ubezpieczeń Emerytalnego Robotników, Emerytalnego Pracowników Umysłowych i od Wypadków rozpocznie się w tutejszej Ubezpieczalni Społecznej oraz w Oddziale w Wieluniu od dnia 10 września 1945 r. Celem otrzymania zasiłku rentowego uprawniony winien złożyć następujące dokumenty:

a) ostatnią decyzję Zakładu i odcinek pocztowy dotyczący renty;
b) legitymację uprawniającą do świadczeń chorobowych;
c) otrzymujący renty inwalidzkie, renty starcze i zaopatrzenia inwalidzkie z Ubezp. Em. Robotników i Prac. Umysł. oraz renty lub zaopatrzenia wdowie z Ubezp. Em. Robotników — zaświadczenie wydane przez Władzę Administracyjną (Magistrat, Urząd Gminy, w wyjątkowym wypadku sołtysa, administrację domu) o pozostawaniu bez pracy od dnia 1.2.1945 r. lub zaświadczenie pracodawcy o wysokości zarobków również od 1.2.1945 r. **Kto nie przedłoży takiego zaświadczenia nie otrzyma renty.**
d) dla osób trzecich — upoważnienie, podpisane przez rencistę i uwierzytelnione przez Władzę Administracyjną.

Po odbiór zaliczek rentowych należy zgłaszać się w następującej kolejności:

Poniedziałek,	dnia 10.9.1945 r.	osoby o nazwiskach na lit.	A i B
Wtorek,	„ 11.9.1945 r.	„ „ „	C
Środa,	„ 12.9.1945 r.	„ „ „	D
Czwartek,	„ 13.9.1945 r.	„ „ „	E, F, G
Piątek,	„ 14.9.1945 r.	„ „ „	Ch, H
Sobota,	„ 15.9.1945 r.	„ „ „	I, J,
Poniedziałek,	„ 17.9.1945 r.	„ „ „	K
Wtorek,	„ 18.9.1945 r.	„ „ „	K
Środa,	„ 19.9.1945 r.	„ „ „	K
Czwartek,	„ 20.9.1945 r.	„ „ „	L, Ł,
Piątek,	„ 21.9.1945 r.	„ „ „	M
Sobota,	„ 22.9.1945 r.	„ „ „	N, O,
Poniedziałek,	„ 24.9.1945 r.	„ „ „	P, R,
Wtorek,	„ 25.9.1945 r.	„ „ „	S
Środa,	„ 26.9.1945 r.	„ „ „	S
Czwartek,	„ 27.9.1945 r.	„ „ „	T, U,
Piątek,	„ 28.9.1945 r.	„ „ „	W
Sobota,	„ 29.9.1945 r.	„ „ „	Z, Ż.

Kasa wypłat czynna będzie od godz. 8 do 13. w sobotę zaś do godziny 12.

Częstochowa, dnia 4 września 1945 roku.

245 **DYREKTOR: (-) Kazimierz Michałowski.**

Zawiadomienie

W dniu 9 wrześuia o godzinie 9 rano w sali Cechu Fryzjerów, II Aleja 23, odbędzie się walne zebranie Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskiego. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

7646 **Zarząd Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskiego.**

Komunikat

Zarząd Związku Lekarzy R. P. Obwód Częstochowski, zawiadamia, że w dniu 11 wrześuia o godzinie 19.30 w lokalu własnym Aleja Wolności 16, odbędzie się zebranie ogólne Związku w ważnych sprawach organizacyjnych i podatkowych.

253 **Sekretarz Związku (-) Dr Wł. Jaroń.**

Za spokój duszy

ś. † p.

Mgr Stefana Nowickiego

Sędziego Sądu Grodzkiego w Kaliszu

zmarłego nieoczekiwanie w Poznaniu dnia 30 sierpnia 1945 r.

odprawioną zostanie Msza święta przed Ukrzyżowanym Panem Jezusem w Kaplicy na Jasnej Górze dnia 14 września 1945 r. o godz. 9 rano, na którą proszą życzliwych i znajomych Zmarłego pogrążeni w głębokim smutku

rodzice, bracia, siostra, szwagier, siostrzenica.

7696

W niedzielę, dnia 9 września o godz. 8 rano w kościółku Najśw. Maryi Panny odprawione zostanie

Nabożeństwo żałobne

za spokój dusz drukarzy częstochowskich

ś. † p.

Celejowskiego Tadeusza
Mączyńskiego Stefana
Otto Leonarda

rozstrzelanych przez zbirów hitlerowskich na Pawiaku 1942 r.

Stalińskiego Stanisława

zamordowanego przez gestapo pod Olsztynem w 1940 roku

Jakubczaka Wacława
Tałłajko Włodzimierza

zmarłych w obozie koncentracyjnym Oświęcim w 1940 roku,

o czym zawiadamia rodziny, kolegów i przyjaciół Ofiar barbarzyństwa teutońskiego **Zw. Zaw. Drukarzy i Pokr. Zaw. w Częstochowie.**

Zawiadomienie

We wtorek, dnia 11 b. m. w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej najukochańszej Żony i Matki

ś. † p

Aleksandry Moczarskiej

zostanie odprawione nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy w kościele parafialnym św. Zygmunta o godz. 8 rano, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

252 **mąż, dzieci i rodzina**

POSADY

Z dobrej rodziny chłopiec potrzebny do posług. Zgłoszenia przyjmuje Księgarnia Katolicka w Częstochowie. 7519

Potrzebna uczciwa dziewczyna z dobrym gotowaniem. Warunki dobre. Zgłaszać się Al. Wolności 13 m. 6. 7545

Potrzebna pomocnica domowa. Wiadomość Aleja Wolności 23. — Apteka. 7608

Poszukuje się wychowawczyni, lubiącej dzieci do 7-mio letniej dziewczynki. Zgłoszenia Częstochowa, Garibaldiego 20 m. 10. 7577

Elektromonter poszukuje pracy: instalacja piorunochronów. Ceny przystępne. Terminowe wykonanie Nadrzeczna 32 m. 2. 7593

Technika dentystycznego i praktykanta przyjmę. Uprawniony technik dentystyczny Śliwiński Edward, II Aleja 31. 7596

Czeladnik krawiecki potrzebny natychmiast. Raków, Okrzei 54. 248

Chłopak do koni potrzebny. Jasnogórska 79. 7662

Pielęgniarka dyplomowana wykonuje zastrzyki, masaże, bańki oraz inne zlecenia lekarskie Dąbrowskiego 12 m 5 7191

KUPNO

Mikroskopy lekarskie, instrumenty przybory, strzykawki itd. kupi: Kępiński, Częstochowa, Kilińskiego 5 m. 10. 7507

Motocykl 100—125 cm kupię w stanie b. dobrym. Wiadomość: Aleja Nr 2 Hurtownia „Udziałowa“, tel. 14-64 do godz. 16. 7669

SPRZEDAŻE

Pianino czarne koncertowe wiedeńskie w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Zgłoszenia: Grabówka, Kolonia 102. 7655

Okazja! Króliki „chinchilla“ czystej rasy, kilkanaście sztuk sprzedam. Zgłoszenia: Grabówka, Kolonia 102. 7654

Sklep do sprzedania z towarem lub bez z powodu wyjazdu w dobrym punkcie. Wiadomość ul. 1 Maja 46

Fortepian do sprzedania tanio. Śniadeckich 24. 7633

Wózki dziecięce, łóżeczka, rowerki, wysoki gatunek, duży wybór, ceny fabryczne. Aleja 20, sklep w podwórzu. 7148

Futro damskie i męskie, błam (spód pod szubę), salonik bordo, sprzedam. I Aleja 11 m. 12. 7531

Futro karakułowe, dywan perski duży 3x4, maszyna kryta „Singera“ do sprzedania. Wiad. Wieluńska 23 w sklepie. 7581

Mechaniczna Pracownia Pończosznicza J. Schlitter poleca na sezon po cenach fabrycznych: skarpety, pończoszki dziecinne, pończochy babskie itd. Częstochowa. Ostatni Grosz, ul. Niska 19. 7590

Do sprzedania pas 15 mtr. długi, 20 cmtr. szeroki, prawie nowy. Wiadomość Częstochowa, tel. 1508. 7597

Sypialnię sprzedam. Częstochowa, Senatorska 12. 7515

Pas Balata szer. 20 cm, sprzedam. Częst., Senatorska 12. 7514

Sprzedam krowę mleczną św. Rocha 108. 7595

Pianino pancerno krzyżowe, mało używane, sprzedam. Częstochowa, III Aleja 61 m. 1. 7604

„Continental“ maszyna do pisania oraz maszyna do szycia (główka), sprzedam. Kilińskiego 27 m. 8. 7603

Radio 8-lamp. „Saba“ sprzedam. Stawowa 20 m. 13. 7559

Sprzedam łóżka metalowe i inne używane meble. B. Joselewicza 15 m. 13. 7536

6 morgów ziemi pszennej sprzedam. Rędziny (Wyrazów). Marian Radecki 7531

Sprzedam większą ilość wapna lasowanego. Tel. 24-01. 7584

RÓŻNE

Dr Zakrzewska Maria powróciła, przyjmuje choroby kobiece i skórne 5—7 Dąbkowskiego 29, tel. 10-94

Tapicer z Warszawy najtaniej i solidnie przerabia różne meble, materace. Piłsudskiego 39 m. 3. Kalinowski. 7420

Tańców modnych, zwykłych, uczy baletmistrz Kostecki, Waszyngtona 6. Praktyczne: wtorki, czwartki, soboty, niedziele. 5 wiecz Zapisy codziennie 7058

Zakład Bednarski Głowackiego. Aleja 16, przyjmuje zamówienia uskutecznia reperacje. Na składzie: cebry, wanny, balie, beczki 7369

Gorseciarka z Warszawy, robota solidna, modele na każdą figurę pasy lecznicze. Aleja 19 m. 8 7619

L. 06629

Redaktor naczelny: Z. Fabisiak. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Redaktor odpowiedzialny: Mgr. W. Nowicki.
Wydawnictwo i Redakcja „Głosu Narodu“, III Aleja 52. Tel. 2245 i 2249. Za terminowy druk ogłoszeń Wydawnictwo nie odpowiada. Redakcja rękopisów nie zwraca.